

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cisnădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipskani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 15 Octomvrie st. v.

Sesiunea ordinară a congresului național-bisericesc s'a încheiat și astăzi publicăm cel din urmă raport despre desbaterile ce s'au urmat în decursul acestei sesiuni.

Dacă luăm în revistă toate obiectele câte s'au pertractat în cele douăsprezece zile, afară de regulamentul pentru alegerea de protopresbiteri, nu aflăm nici un conclud de o însemnătate oare-care pentru dezvoltarea bisericii greco-orientale din Ungaria și Ardeal.

Rapoartele generale ale celor trei senate consistoriale nu au conținut elementele de judecată, pentru de a fi putut intra într'o discuțiune mai întinsă asupra lor. Datele statistice pretutindena erau mai mult ori mai puțin superficiale și mance și congresul nu putea decât să deie și acum, ca și altădată, consistoriul îndrumări, de a le amplifica și de a arăta pe viitor mai lămurit și în mod mai evident, care sînt progresele și care regresele în cutare și cutare ram al administrațiunii.

De altă parte eară cestiunile, cum sînt înființarea unei academii teologice pentru întreaga metropolie, înființarea unei preparandii de fete, tipărirea cărților bisericesci cu litere latine și așa mai departe, sînt tot cestiuni, care de vre-o câțiva ani încoace în fiecare sesiune congresuală se pun la ordinea zilei, dar' la care congresul totdeauna se împedea din cauza lipsei de mijloace ori din cauză, că consistoriul nu s'a ocupat cu destulă energie de ele și așa lipsesc și aici necesarele elemente de judecată, spre a le discuta în merit.

Preste tot însă desbaterile au decurs cu multă obiectivitate și calmitate, chiar și cu privire la cestiunile mai delicate și la cestiunile de controversă între biserică și guvernul țerii. Și au rămas în cele din urmă de rușine toți aceia dintre adversarii noștri, care prevestiau desbateri sgomotoase și scene virofoase. Nu s'a ivit sub întreaga durată a congresului nici măcar o singură interpelațiune în scopul, de a provoca asemenea lucruri, și nici afacerea protopopului Simeon Popescu nu a folosit-o nimenea spre a produce scandalurile, pe care le-ar fi dorit colegii noștri de

pe la Țările maghiare, în special cei dela „Pesti Napló“ și „Kolozsvár“.

Deja la 1886 a avut congresul a se ocupa cu unele cestiuni, care taie foarte adînc în autonomia acestei biserici. Așa a fost cestiunea convocării congresului, cestiunea ajutorului de stat, cestiunea ingerenței guvernului în cauzele disciplinare ale învățătorilor și cestiunea propunerii limbii maghiare în școalele populare. Și toate aceste cestiuni congresul le-a rezolvat cu mult tact și înțelepciune și a oferit guvernului privilegii, de a-și arăta bunăvoința față cu biserică română greco-orientală.

În unele din aceste cestiuni, congresul a îndrumat pe consistoriul metropolitan a întreprinde prelungă ministerul de culte și instrucțiune publică pentru revocarea ordonanțelor sale, prin care se vătămă autonomia bisericească, garantată prin lege sancționată de supremul cap al statului. În afacerea ajutorului de stat, congresul a ales o deputațiune din sinul seu, care avea să întreprindă la minister pentru o rezolvire favorabilă a ei.

O procedere mai leală și mai conciliantă nici nu se putea aștepta dela o biserică vătămă în cele mai cordiale drepturi ale sale.

Guvernul însă a aflat de bine a nu da nici un răspuns la representațiunile consistoriului în privința ordonanței ministeriale despre afacerile disciplinare ale învățătorilor și despre propunerea limbii maghiare în școalele populare. Ear' deputațiunea aleasă în afacerea ajutorului de stat nu a relatat nici sinodului arhidieceșan, nici congresului despre rezultatul întreprinderii sale la minister, de sigur pentru-că membrii acelei comisiuni, oameni aleși anume dintre membrii congresuali, care stăteau mai aproape de guvern, nu vor fi aflat la guvern dispozițiunile potrivite spre a se lăsa în pertractări cu privire la această afacere.

Și cu toate acestea congresul nu a mers nici de astădată mai departe, decât se îndrumă din nou pe consistoriul metropolitan, de a înol reprezentațiunile la minister; ear' de afacerea ajutorului de stat de astădată nici pomenire nu s'a mai făcut, deși deputațiunea congresuală nu a satisfăcut concludului congresual din 1886.

Nu era de lipsă să se mai accentueze în congres din partea unora evitarea conflictului cu guvernul, căci nu s'a aflat nici un singur deputat, care ar fi propus pași mai energici față cu amestecul guvernului în afacerile bisericești. Dl Zigre, a dat numai expresiune indignațiunii sale față cu această ingerență, dar' congresul unanim, împreună cu dl Zigre, a fost pentru de a exopera dela guvern pe calea bunei înțelegeri revocarea acelor dispozițiuni, care isbesc în autonomia bisericească.

Biserica nu a căutat nici odată conflictele. Și și-ar pute cineva închipui, ca tocmai biserică română greco-orientală să se caute nod în papură, spre a încorda și mai tare relațiunile ei cu organele statului? Din potrivă, și de astădată s'a dovedit, că guvernul nu întimpină cu receruta bunăvoință aplecarea bisericești, de a aplana contraversile, la care în sfîrșit ea nu a dat privilegii.

Înzadar a căutat în congres guvernamentalul din Cluj două partiduri politice, unul patriotic în frunte cu metropolitul și altul compus din elementele ce gravitează înafară. Înzadar se tot încearcă și unii și alții dintre adversarii noștri a vîrî politica în biserică; — desbaterile congresuale au dovedit și de astădată, că membrii acestei representațiune nu sînt accesibili pentru certuri de partid, când se tractează de interesele generale ale bisericești.

Atât Țările acestea cât și cei-ce le-au trimis de aici din Sibiu acele informațiuni, au rămas acum ca și de altădată de minciună.

Ceea-ce s'a experiat și acum și în trecut este împregiurarea, că dacă executiva s'ar îngrijă cu mai mult zel de validitatea concludurilor congresuale, roadele ce le aduc discuțiunile congresuale ar fi neprețuite pentru întreaga dezvoltare a bisericești greco-orientale. Și sperăm, că promisiunile ce le-a dat de astădată executiva nu vor rămâne numai nisece simple promisiuni.

Traian Doda înaintea Curiei.

„Cetim în „Nemzet“ următoarele: Primul senat penal (de presă) al Curiei regesci sub presiul lui Laurențiu Toth, president de senat, a pertractat astăzi cererea de nulitate a lui Traian Doda, înaintată

contra verdictului judecătorești de presă din Arad.

Curia a respins cererea de nulitate a lui Traian Doda, pentru-că în această cerere, prezentată de avocatul și deputatul dietal Carol Eötvös, respective în toate cele 11 excepțiuni cuprinse într'însa, nici una nu a aflat-o motivată și basată pe lege, ear' procedura judecătorești de presă din Arad și în cea mai mică parte a ei a fost corespunzătoare normelor și prescrișelor în vigoare și asemenea și verdictul, respective măsurarea pedepsei, nu a trecut marginile legii.

Senatul curial a fost compus: din presidentul Laurențiu Toth, din referentul Alexandru Selley și din votații Isif Lacza, Paul Keömléy, Iuliu Barthadeiszky, Mihail Balló și Mihail Sebestyén. Pertractarea s'a început la orele 10 dimineața și a luat parte la dînsa circa 10 ascultători, între care și avocatul Carol Eötvös. Această mare frecvență la Curie este, după-cum se știe, neobișnuită. După referad s'a retras senatul și s'a sfătuit circa două ore. Sentența s'a pronunțat la ora 1 d. a.

Se știe, că judecătoria de presă l'a condamnat pe generalul Traian Doda pentru agitare contra unei naționalități pe baza verdictului unanim al juraților la doi ani închisoare de stat și la 1000 fl. pedeapsă în bani. La pertractarea finală Traian Doda nu s'a prezentat în persoană, ci a voit să fie reprezentat prin avocatul din Budapesta Carol Eötvös, aceasta însă tribunalul, nefiind în conformitate cu regulile prescrișe, n'a primit-o, ci în absența acusatului și fără ascultarea apărătorului respins a pertractat și a judecat cauza. Doda a înaintat cerere de nulitate, care însă, după hotărîrea Curiei, a fost lipsită de ori-ce basă de drept.

Referentul Selley a cetit mai întăiu imprimatul incriminat, pe care Doda l'a adresat în formă de epistolă alegătorilor sei. Mai departe s'a cetit sentența judecătorești de presă din Arad și apoi cererea de nulitate, foarte voluminoasă, prezentată Curiei din partea apărătorului, precum și comitiva tribunalului din Arad la aceasta.

După aceea s'au retras jūđii pentru aducerea sentenței.

La ora 1 d. a. a enunțat presidentul Laurențiu Toth sentența, după care cererea de nulitate se respinge în toate punctele. După aceea a combătut presidentul pe rînd toate punctele cererii de nulitate. Nu a primit Curia obiecțiunea apărătorului, că companarea curții cu jurați n'a fost corectă, pentru-că aceasta s'a făcut cu ușile deschise și corespunzător tuturor regulilor existente. În decursul pertractării jurații n'au putut comunica cu publicul. Cererea de nulitate pune mare pond pe aceea, că acusatului nu i-s'a conces apărarea, fiindcă apărătorul plenipotențiat n'a fost ascultat din partea tribunalului. Curia a respins și obiecțiunea aceasta, fiind diametral opusă dispozițiunilor cuprinse în §. 81. din procedura de presă, care, purcedînd

dela principiul prezenței imediate, relativ la apărare potfese necondiționat ca acusatul să fie de față. Paragraful acesta exclude substituțirea cu deservire. Mai departe enunțarea principială cuprinsă în ordinațiunea dela 5 Iulie 1867, că fără acusat nu se poate ține pertractare finală, încă exclude cu totul înlocuirea și reprezentarea prin altul. Tot la aceasta se referese și §. 41 din procedura de presă, care prescrie, că acusatul trebuie să stee față în față cu jurații, pentru-că acestia să-i vadă fața și mișcările, care încă pot avè influență asupra cauzei. Toate acestea dovedesc principiul prezenței imediate și exclud pe acela al substituții. Pe baza acestora cu drept cuvînt a refuzat judecătoria de presă apărarea acusatului absent printr'un reprezentant al seu, căci aceasta o opresce procedura, fiind contra intereselor sale. Mai departe se susține, că nu s'a conces, ca apărătorul să legitimizeze absența acusatului. Aceasta însă este în contradicțiune cu faptele, pentru-că din arătarea tribunalului și din protocolul pertractării nu se vede, că apărătorul a voit să legitimizeze absența acusatului, ci că el a voit să-l apere, ceea-ce judecătoria de presă n'a admis. Mai departe susține apărătorul, că jurații n'au avut ocaziune să purceadă conform jurămîntului, care Țice, că juratul este dator a judeca „după argumentele comparate ale acuzei și ale apărării“, pentru-că în cazul acesta de apărare nici n'a fost vorba.

Curia a respins și obiecțiunea aceasta, pentru-că forma jurămîntului e tot aceea și în cas de absență și în cas de înderbtănie a acusaților. Obiecțiunea apărătorului, că acusa a cetit neautentic imprimatul incriminat, Curia o respinge cu observarea, că apărarea a avut ocaziune a combate la timpul seu citarea pasagiului incriminat. Însă aceasta n'a făcut-o. Mai departe declară de nemotivată și obiecțiunea, că traducerea imprimatului incriminat nu corespunde originalului. Pentru-că acesta s'a cetit în traducerea autentică și afară de aceea s'a predat juraților, când s'au retras spre consultare, și originalul românesc. Trebuie mai departe respinsă și obiecțiunea, că nu s'a cetit la pertractare și scrisoarea acusatului adresată către Toma Péchy, presidentul casei deputaților, care ar sta în strînsă legătură cu publicațiunea incriminată. Epistola aceea n'a fost incriminată și de aceea nu s'a cetit. Apărătorul vede vătămă a constituției în aceea, că în cazul acesta s'a atacat imunitatea de deputat dietal a acusatului, libertatea cuvîntului și a comunicării cu alegătorii. Această obiecțiune Curia a respins-o, pentru-că judecarea ei taie în meritul cauzei, pe când senatul de presă al Curiei are să se ocupe numai cu cestiunile de formă. În contra acesteia apărarea ar fi trebuit să-și facă excepțiunile când s'a pornit procesul. Obiecțiunea contra resumatului presidial încă se respinge, pentru-că acesta s'a făcut conform §-lui 84 al procedurii. În fine se respinge și obiecțiunea contra pedepsei prea mari, pentru-că

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Din literatura geografică

Transilvaniei.

(Urmare.)

În sfîrșit mai putem aminti din acest timp formarea unui district sēcuesc pe Țermuri Arieșului, numit scaunul Arieșului, ca donațiune din partea regelui Stefan V. (1270—1272.)

Gruparea și așezarea popoarelor principale ale Transilvaniei, precum și împărțirea țerii în districtele de căpetenie, care s'au susținut până în timpul mai nou, era efectuită când s'au făcut, în decursul veacului al XV-lea și a primei jumătăți a veacului al XVI-lea, marile descoperiri maritime, care au dat avînt nou și puternic dezvoltării culturale a omenirii. Descoperirea Americii și a căii maritime la India pe la capul sudic al Africii și toate celelalte descoperiri ce s'au făcut în legătură cu acestea au lărgit cerul de vedere restrîns al evului mediu și au dat nascere unei ere noue de progres. Științele, și cu deosebire știința geografică, au început să se lapede de prejudețiile înrădăcinate în secolii evului de mijloc; prin descrierile de țeri și popoare până atunci necunoscute și prin cercetările și observările științifice ce au început să se facă

în diferite puncte ale suprafeții globului terestru s'a pus basă științei geografice moderne.

Sub influența acestor împregiurări și a referințelor interne și cu deosebire externe ale patrii noastre, care s'au format după căderea Ungariei la Mohaci (1526), au început a apăre scrieri geografice speciale despre Transilvania, s'a născut literatura geografică proprie a noastră și cu aceasta intrăm în periodul al doilea al literaturii noastre geografice.

Trebuie însă să facem deosebire între scrierile geografice, care au apărut în secolii XVI. XVII. și XVIII., din acest period și între cele apărute în ultimii decenii ai secolului trecut până în zilele noastre. Scrierile geografice din secolii trecuți au unele însușiri caracteristice proprii, deosebite de însușirile scrierilor, care au apărut cătră finea secolului trecut și în cel prezent. Literatura geografică din cei trei secolii amintiți avea un cerc de tot restrîns, care abia în timpurile mai noue începe a se lărgi și a se extinde asupra tuturor ramilor geografice. Să ne oprim deocamdată la literatura geografică din secolii trecuți.

Începutul literaturii geografice a Transilvaniei se face cu descrieri de călătorii. Cele dintăiu scrieri geografice din secolul al XVI-lea și în parte și din al XVII-lea, referitoare la țeara noastră, nu sînt altceva, decât descrieri de călătorie. Astfel d. e. Reychersdorffer (*Chorografia Transilvaniae, 1850*) și Bongars

(*Reise durch Siebenbürgen, 1585* *) au călătorit în misiune diplomatică prin Transilvania, Gromo, (*Uebersicht des ganzen im Besitz des Königs Johann von Siebenbürgen befindlichen Reiches, 1565—1571*), Frölich (*Medulla Geographicae practicae, 1639*), Tröster (*Das alt und neu teutsche Dacia etc. 1666*) ș. a., precum se vede din opurile lor, asemenea au călătorit prin țeară, și în modul acesta și pe basa experienței de călătorie ne dau cele dintăiu descrieri despre Transilvania.

Dar' cu toate acestea autorii mai sus amintiți, precum și ceilalți ce au urmat după ei, până cătră finea secolului trecut, mai fără excepțiune, întrefes și amestecă cu predilecțiune în descrierile geografice narațiuni istorice. Astfel d. e. la descrierea popoarelor transilvane, ei se ocupă cu originea și trecutul lor istoric, ear' la descrierea localităților amintesc mai pe larg ori mai pe scurt evenimentele petrecute în partea locului. Pasagele istorice se află une-ori, cu deosebire la descrierea popoarelor, la început și servesc oare-cum de introducere la geografie, dar' de multe-ori scriitorii se abat dela geografie și trec fără de nici o legătură logică pe terenul istoric și causează prin aceasta intreruperi neplăcute. De altcum aparițiunea aceasta nu este nouă în știință;

*) Manuscript în limba franceză, în biblioteca universității din Bern. Trad. nemțese în „Archiv des Vereines für sieb. Lk.“ N. F. XII. 1874.

casuri anologice aflăm la geografii greci din vechime, în opurile cărora geografia cu istoria asemenea stă în legătură strînsă, după-cum se exprimă și G. Lucca (*), vorbind despre primii geografi ai Grecilor: „E desiosi contemplavano le bellezze della natura, e l'omo separavano dalla terra, nē la terra dall' uomo. E discorrendo della terra si discorrevano dell' uomo; si che in quel primo momento della scienza, la geografia e la storia apparvero in una unită imediata“.

După-ce am amintit în treacēt această însușire a opurilor noastre geografice din secolii trecuți, să ne mărginim la părțile curat geografice ale lor, care ne interesează în scrierea de față.

Dintre ramii geografice nu se cultivă până cătră finea secolului trecut decât doi rami, anume topografia (geografia politică, chorografia) și etnografia.

Descrierea topografică se îndreaptă în genere după împărțirea principală a țerii în trei părți, anume în fundul regiu, sēcuișe și comitate. Toți geografi au cunoștință despre aceste trei părți politice, deosebite ale Transilvaniei, dar' la tractarea specială a lor aflăm mai multe defecte. La începutul periodului, comitatele ungueresci și unele dintre scaunele sēcuesci nu se amintesc deloc. Astfel în

*) G. Lucca, *Storia, concetto e limiti della geografia, Napoli, 1881.*

scrierile lui Reychersdorffer și Gromo, amintite mai sus, nu aflăm pomenite nici barem cu numele comitatele ungueresci și scaunul Odoheului. Tröster lasă la o parte din opul seu scaunul Arieșului și Sepși, ear' fundul regiu îl descrie numai după Ținuturi, (Altland, Weinland etc.) În privința aceasta Vitézy este cel dintăiu, care în opul seu (*Transilvania, hoc est, brevis ac succinta regionis illius descriptio, etc. 1680*) ne însușă cu numele toate districtele politice ale țerii, însă fără de a le descrie mai deaproape.

Descrierile topografice în multe opuri sînt foarte slabe. Astfel Frölich în „Medulla“ nu descrie sēcuișe, Timon (*Imago antiquae et novae Hungariae, 1734*) nu descrie comitatele, ear' descrierea sēcuișii și a fundului regiu e confușă și slabă, Fasching (*Nova Dacia, 1743—44*) nu amintesc decât câteva orașe din țeara întreagă ș. a. În genere cele mai bune descrieri topografice le aflăm în opurile lui Reychersdorffer, Tröster, Schweitzel (*Notitia principatus Transilvaniae, 1725* *) și Szászky. (*Introductio, etc. 1748*.)

Celalalt ram cultivat în geografiile noastre este etnografia sau descrierea popoarelor transilvane. O parte considerabilă din geografi, precum Reychersdorffer, Frölich, Tröster, Vitézy, Kreckwitz (*Totius principatus*

*) Manuscript prețios. Eu l-am aflat și cetit în biblioteca lui Teleki din M.-Ogorheiu.

pedeapsa s'a măsurat în cadrul prescrier de lege și de aceea nu se poate obiecționa nimica contra ei.

La aceste mai adaugem, că în sensul procedurii de presă procesul d-lui General Traian Doda, după respingerea cererii sale de nulitate, va avea se vină încă odată la pertractare tot înaintea curții cu jurați din Arad.

Congresul național-bisericesc gr-or.

(Raport special al „Tribunei“.)

Sibiu, 14 Octombrie v.

Sedința XIII. dela 12/24 Octombrie.

Tot comisiunea școlară raportează prin referentul ei St. Iosif în privința înființării unei preparandii de fete centrale. Comisiunea propune, ca cesiunea să se transpună consistorului metropolitan, pentru de o ține în evidență până la un timp oportun.

Cav. de Pușcariu propune să se elaboreze un proiect pentru crearea unui fond pe seama acestei preparandii. Și aceasta s'ar face mai bine prin o colecție privată, ear' nu oficială. Consistorul, dacă ar vrè, ar pute face mult. Cestiunea nu este studiată cum se cade. Aici se trece totdeauna preste ea, numai așa ca să scăpăm de ea. Astăzi femeile susțin națiunea, trebuie să ne interesăm mai mult de creșterea lor.

Episcopul Mețianu propune, ca Excelența Sa domnul metropolit să între în pertractări cu proprietarul școlii de fete civile din Sibiu, cu comitetul „Asociațiunii transilvane“ pentru împreunarea preparandiei cu cea școlară.

V. Mangra expune, cum biserica nu s'a îngrijit până acum deloc de creșterea femeii române și cum nu trebuie amânată cesiunea aceasta, căci foarte încurând poate să vină o lege nouă, care opresce instrucțiunea fetițelor împreună cu băieții, și atunci va fi mare lipsă de învățătoare. Nu primesc nici propunerea comisiunii, nici a lui Pușcariu, ci propune, ca fiecare diecesă să fie obligată a vota în fiecare an suma necesară pentru înființarea preparandiei. Episcopul Popasu e de părere să nu se umble tot după idealuri. Preparandia de fete trebuie să fie fondată după legile țerii, trebuie cel puțin 3 ori 4 învățători, acestia trebuie plătiți cu cel puțin 1000 fl. la an. Până nu sânt mijloace, cel puțin 100.000 fl. spre acest scop, nu se poate face nimic. Să începem a pune o temelie. Dacă ar pute să se împreune preparandia cu școala de fete a „Asociațiunii“, ar fi bine. Dar' legea va opri aceasta. Primesc propunerea comisiunii, și consistorul să studieze cu toate acestea cesiunea și să vadă ce s'ar pute face.

Brediceanu nu s'ar învoi, ca această preparandie să se înființeze în Sibiu. Căci în părțile ungurene încă ar fi lipsă de un institut de fete. O fată, care se rezolvează să studieze preparandia, nu o face aceasta din sport, ci fiindcă vrea să-și câștige o subsistență. Astfel cum vor pute fetele sărace să cheltuească în decurs de 3 ori 4 ani câte 400—500 fl. la an în Sibiu, spre a-și câștiga calificațiunea de învățătoare. Ungureni încă au lipselore locale și declară, că nu-și vor da nici odată votul, ca preparandia aceea să se înființeze în Sibiu. Primesc propunerea comisiunii.

Langher dize, că, după părerea lui, toate trei propunerile au una și aceeași tendință: ca înființarea preparandiei de fete să

fie luată mereu în vedere. Toate propunerile sânt acceptabile. Să se accepte toate părerile. D-sa toate le spriginesce. Cav. de Pușcariu răspunde lui Brediceanu și dize, că propunerea lui nu vatămă interesele singuraticelor eparchii; fondul ce se va crea se poate împărți în trei și se poate înființa în fiecare eparchie câte o preparandie. Își susține propunerea.

Punându-se propunerile ce s'au făcut la vot, se primesc propunerea comisiunii cu adausul propus de cav. de Pușcariu.

La ordinea zilei urmează raportul comisiunii financiare. Referentul acesteia, deputatul Drêngău, cetese întreg raportul consistorului metropolitan ca senat epitropesc, care se primesc drept basă pentru desbaterea specială și se acude la protocol.

În special comisiunea propune, ca funcționarii casei archidieceane și cei dela cassa metropoliei să restituie suma de 9 fl., să se dea absolutor funcționarilor dela cassa archidieceană și dela cassa metropolitană și să se primească budgetul consistorului metropolitan. Propunerea întâiu se primesc, a doua de asemenea, însă cu observarea făcută de E. Brote, că nu funcționarilor se dă absolutor, ci consistorului metropolitan. Cu privire la budget Brote cere deslușiri. Acolo sânt nise pozițiuni noue, despre care niciuri nu se pomenesc în raportul consistorial. După deslușirile date de dl V. Babeș se primesc și propunerea din urmă a comisiunii.

Cu acestea se încheie ședința pe la 1 oară d. a. și, la propunerea lui Al Mocsonyi, ședința proxima și ultima se anunță pe după ameași la 5 oare.

Sedința XIV. dela 12/24 Octombrie.

Ședința se deschide la 5 oare d. a. Președintele metropolit Miron Romanul. După cetirea și autenticarea protocolului ședinței premergătoare, deputatul V. Babeș face propunerea, că cu privire la fundațiunea soților Trandafil, care se administrează la metropolia din Carloveș și care e menită pentru stipendiarea tinerilor de confesiunea greco-orientală din întreaga monarchie fără deosebire de naționalitate, Excelența Sa să se pună cât mai îngrabă în pertractare oficială cu metropolitul din Carloveș asupra stipendiilor ce compet tinerilor greco-orientali din Ungaria și Ardeal și să raporteze proximalui congres. Propunerea aceasta se consideră de urgentă și se primesc en bloc.

Comisiunea organizatoare raportează prin referentul ei V. Babeș asupra propunerii lui cav. de Pușcariu în privința verificării deputaților congresuali înainte de verificarea de un mandat, în cazul când sânt aleși în două cercuri. La propunerea comisiunii se trece preste ea la ordinea zilei.

Ar urma raportul comisiunii petiționare. Dr. Gall propune însă să se facă alegerile în consistor și apoi sub decursul scrutiniului să raporteze această comisiune.

Se primesc propunerea dlui Gall, și după ce se stabilesc, ca consistorul vechiu să se considere de reales și numai locurile vacante să se întregească, ședința se suspinde pe vre-o câteva minute.

Redeschidându-se ședința, la apel nominal, deputații își dau voturile pentru un membru ordinar în senatul strins bisericesc, pentru unul ordinar în senatul epitropesc și pentru doi suplenți în senatul școlar.

Predându-se voturile unei comisiuni scrutinatoare, se trece la ordinea zilei.

mulți autori sânt scurte și defectuoase în mai multe privințe.

Cele mai lungi și mai detaliate sânt descrierile din opul lui Tröster; mai departe merită atențiune datele etnografice ce ni le dă Szászky în opul seu amintit mai sus.

La Kreckwitz asemenea aflăm descrieri extinse și detaliate, dar' ele n'au valoare științifică, fiind plagiate, cu deosebire din Tröster.

Geografia fizică nu s'a cultivat mai deloc. La unii geografi aflăm date hidrografice, dar' în genere descrierea apelor este defectuoasă și plină de greșeli. Orografia, meteorologia, geologia și geognosia etc., nu se tractează, și dacă cu toate acestea aflăm la unii autori notițe sau date ce se referesc la geografia fizică (Frölich, Schmeitzel), ele sânt superficiale și se mărginesc la elementele cele mai inferioare. Studii geologice de pe aceste timpuri nu avem. Scrierile lui Köleséri (1717, 1780), Friedwalszky (1767), Born (1774) etc., se ocupă cu mineralogia țerii. Born are și unele notițe geognostice, anume amintesc pe trefactele ce le-a aflat aici-țea, dar' nu le scie prețui. Mai amintim aci și opșorul: *Specimen physicum sistens historiam naturalem lapidis numismatis Transilvaniae*, (Wolfenbüttel, 1727, 15 p.) de Dr. Bruckmann, ear, după cum se vede din titlul, aparține terenului geognostic, dar' cuprinsul nu i-l cunoșc, fiind cartea foarte rară. *) (Va urma.)

*) Fichtel pe la anul 1780 amintesc această scriere, dar' și el îi cunoșca numai titlul.

Comisiunea petiționară raportează prin referentul ei Dr. Abs. Todea. Toate 10 petițiunile intrate se transpun parte consistorului metropolitan, parte consistoarelor eparchiale respective spre competență afacere. Numai la petițiunea protopresbiterului Sibiului Simeon Popescu, prin care acesta arată, că deși e suspendat numai dela oficiu, ear' dela beneficiu nu, nu primesc banii și se roagă a i-se face dreptate, s'a sculat dl Brote și a dize: Din capul locului nu am vrut să intru în meritul afacerii, nici nu vreau să expun cauza, ci voi să-mi exprim numai dorința, ca Înaltpreșfinția Sa dl metropolit și arhiepiscop să întrebuințeze toate mijloacele, ca acest cas extraordinar să aibă cât mai curând un sfârșit, căci avem înaintea noastră un preot suspendat de șapte luni, fără de a ajunge până acum înaintea judecării. Nu voi să schimb propunerea comisiunii — pentru transpunerea petițiunii la consistorul archidiecean, — dar' aplez la simțul de dreptate al Înaltpreșfinției Sale, să facă odată capăt acestei stări extraordinare.

Presidiul. Iau notiță despre dorința, pe care a exprimat-o de altmintelea și sinodul archidiecean. Aș dori și eu să fie odată terminată această afacere, care a produs îngrijire în cercuri mai largi, dar' pe de o parte vastitatea obiectului, de altă parte neajunsul puterilor de lucru, au adus cu sine, ca lucrul să întârzie atâta. Mă voiu nisui să se isprăvească cât mai curând.

Se primesc propunerea comisiunii. Budgetul casei de asemenea se primesc. După acest budget diurnele și speșele de călătorie ale deputaților congresuali fac cu totul, după detragerea celor 5% pentru fondul congresual, 6434 fl. 83 cr., dintre care 1698 fl. 57 cr. cad pe archidieceasă, 2360 fl. 57 cr. pe diecesa Aradului, ear' 2375 fl. 69 cr. pe diecesa Caransebeșului.

Deputatul Roșu propune, ca consistorul metropolitan să umble de rând a câștiga pe seama deputaților congresuali favorurile obicnute pe calea ferată. Se primesc.

După acestea raportul comisiunii scrutinatoare, Dr. Ilarion Pușcariu, cetese următorul rezultat al alegerii:

În senatul strins bisericesc au primit: George Crăciunescu 47 voturi, Goldiș 18, Mangra și Miulescu câte 1 vot.

În senatul epitropesc: Miulescu 33 voturi, Filip Adam 26, Dr. George Popovici 6, Dr. Iuliu Olariu 1 și G. Crăciunescu 1 vot.

În senatul școlar: Dr. D. P. Barcianu 34 voturi, Dr. I. Mișu 33, Dr. Roșca 32, Iliasevici 16, Andrei Bêrsan 14, P. Dima 1 și Velovan 1 vot.

Neîntrunind în senatul epitropesc nici unul majoritatea absolută a voturilor, conform regulamentului se face alegere nouă între cei doi aleși cu mai multe voturi, între Miulescu și Filip Adam.

În urma alegerii a doua, deputatul Miulescu a intrunit majoritatea voturilor.

Înaltpreșfinția Sa metropolitul se scoală și cetese următorul discurs de încheiere:

Mărit congres!

Am ajuns cu ajutorul lui Dumnezeu să vedem terminate pentru astădată agendele noastre congresuale.

Constat cu viaă mulțumire, că lucrările Măritului congres de întregi 12 zile, abstrăgând dela neajunsurile persoanei mele, au decurs în cea mai bună ordine.

Am totdeauna firma convingere, că regulamentele și conclusele votate de Măritul congres, dar' mai ales spiritul creștinesc, care a dominat în această sesiune, vor avè înfuriările sale salutare în întreaga viață noastră bisericescă.

Mulțumesc Preasfințiilor Sale domnilor episcopi pentru bunăvoința, cu care 'mi-au venit întru ajutor la conducerea consultărilor noastre; mulțumesc biuroului congresual pentru încordata atențiune, cu care a notat cursul și toate momentele acestei sesiuni; în fine mulțumesc tuturor preasfințiilor domni deputați, care prin zeloasa lucrare în comisiuni și în ședințele noastre plene au produs rezultatele, de care pe dreptul avem să ne bucurăm cu toții.

Și după toate acestea, pofind tuturor preasfințiilor membri congresuali reînnoțirea fericită a ale sale și invocând binecuvântarea cerească preste rezultatele lucrărilor noastre, sesiunea ordinară a congresului național-bisericesc pentru periodul actual o declar de încheiată. (Strigări de „să trăească!“)

Deputatul Dr. Iosif Gall: Pe basa constituției bisericesci ne-am adunat din toate părțile metropoliei, ca să conlucăm pentru înaintarea binelui bisericeii, a culturii și a moralei. Constată și eu, că pertractările congresuale au decurs în cea mai bună ordine, că membrii congresului au fost pătrunși de aceeași obiectivitate și moderațiune, care este de lipsă pentru deslegarea cesiunilor congresuale. Putem fi siguri, că executiva își va da toată silința, ca conclusele ce le-am adus să se valideze

spre binele bisericeii și al poporului. Avem să mulțumim conducerii înțelepte și cu tact a Excelenței Sale domnului metropolit. Dumneșeu s-l înă la mulți fericți ani, ca să ne poată conduce și de aci înainte cu aceeași înțelepciune și cu același tact. (Strigări de: „Să trăească!“ Presidiul: „Traească constituția!“ Noue strigări de: „Să trăească!“)

Cu acestea pe la oarele 7¹/₂ seara s'a încheiat sesiunea ordinară din estan a congresului național-bisericesc. Pentru verificarea protocolului ședinței premergătoare s'a luat dispozițiuni, ca acela să se verifice ziua următoare în comisiune, de cătră deputații ce vor rămâne aici.

În seara acelei zile a plecat o mare parte dintre deputați cătră casă, între care și domni Mocsonyiesci. Joi seara au plecat episcopii Ioan Popasu și Ioan Mețianu, precum și domni Dr. I. Gall, și alții, ear' dl V. Babeș a plecat cu trenul de aseară.

Încă un proces de presă.

Foile din Budapesta raportează despre o pertractare finală foarte importantă, care a avut loc alaltăieri înaintea curții cu jurați din Budapesta. Redactorul ziarului sêrbesc „Zastava“, dl Iasa Tomici, a fost acusat de cătră procuratura supremă din Budapesta pentru delictul agitării contra unei naționalități, (§. 172 cod. pen.), pentru delictul agitării contra instituțiilor constituționale (§. 173 cod. pen.) și pentru delictul lăudării unei crime (§. 174 cod. pen.), toate acestea comise pe calea presei.

Dl Iasa Tomici a publicat o broșură apărută în tipografia Popovici din Neoplanta, sub titlul „Trebuie-ți poporului politică?“ Conținutul acestei broșuri este tendența, de a eluipa poporul sêrbesc mai multe drepturi, decât are, de a-l presenta ca apăsât de cătră elementul maghiar și de a pune capăt actualei stări de lucruri. Numai decât după aparițiunea broșurei, s'a vădut procuratura supremă îndemnată a ordona confiscarea ei și a intenta proces contra redactorului, care a fi s'a dovedit prin cercetare dl Iasa Tomici, redactorul ziarului „Zastava“.

Presidential pertractării a fost vice-presidential tribunalului din Budapesta, Székács, acusa a susținut-o vice-procurorul Gozsdu, ear' ca apărător a funcționat Dr. Milan Bozszyky. Cerând însă în decursul pertractării acusatul ascultarea apărătorului în calitate de martor, acesta, cu învoarea acusatului, a renunțat la apărare. Interpret pentru limba sêrbescă a fost secretarul ministerial Dr. Iosif Szokolovits. După jurământul juraților, s'au luat generalile acusatului. Iasa Tomici e născut la Verșeș, este de 35 ani, căsătorit și a mai fost pedepsit pentru delict de presă.

Apărătorul cere să se cetească ordinul oficial, pe basa căruia s'a făcut confiscarea broșurei învințată, ceea-ce se întâmplă, ear' după aceea urmează ascultarea martorilor. Primul martor ascultat este proprietarul tipografiei M. Popovici. Acesta depune, că advocatul Dr. Bozszyky a comandat tipărirea broșurei învințată. Jivco Vulețici, colaborator la „Zastava“, depune, că nu a numărat exemplarele broșurei confiscate, ci le-a pus într'o odaie separată, de unde au fost apoi confiscate. El n'a vândut și n'a distribuit nici un singur exemplar. Adam Kungl, vice-căpitan orășenesc în Neoplanta, și Stefan Medurici, dau deslușire despre detaliurile confiscării. Cel din urmă depune, că două exemplare au lipsit din edițiunea completă, căci pe acestea le-a trimis Dr. Bozszyky la Budapesta și Verșeș. Acusatul constatază, că Dr. Bozszyky a voit numai să trimită cele două exemplare din cesiune, în realitate însă nu le-a trimis, ci le-a nimicit. Se roagă să fie ascultat ca martor și Dr. Bozszyky. Tribunalul decide a-l asculta. Dr. Bozszyky ca martor spune, că a voit să trimită un exemplar, dar' în fine le-a reținut și le-a nimicit pe amândouă.

După acestea au urmat pledoarele. Vice-procurorul Gozsdu analizează relațiunile Sêrbilor din Ungaria și spune, că tendențele agitatorilor, de a eluipa drepturi separate pentru cetățenii sêrbi, care au același drepturi ca și ceialalți, sânt ilegale și neîndreptățite. După aceea analizează pasagele învințate și cere condamnarea acusatului.

Acusatul Iasa Tomici arată în pledoarul seu, că procurorul îl acusă cu fapte, pe care nu le-a comis și care nu sânt conținute în broșura învințată. El roagă pe jurați să se înă de apărare și accentuează, că condamnarea lui ar fi egală cu introducerea censurii. Broșura învințată a fost confiscată înainte de a apărè, prin urmare, chiar dacă conținutul ei ar fi fost cum îl descrie procurorul, în urma măsurilor autorității publice ea n'a putut avè nici un efect. Dar' conținutul broșurei este cât se poate de inofensiv și nu-i privesc numai pe Sêrbi, ci pe toate popoarele și naționalitățile indolente față cu cesiunile lor publice. Este acusat, că a glorificat o crimă, pen-

tru-că a glorificat pe Milețici; dar' el n'a glorificat pe nimenea, ci a țis numai, cât de mult a suferit acest bărbat în viața sa. Se roagă să fie achitat.

După consultare de o oară s'a publicat verdictul juraților, care cu opt contra patru, respective cu nouă contra trei voturi, declară pe acusatul nevinovat. Pe basa acestui verdict acusatul a fost achitat.

CORESPODENȚA „TRIBUNEI“.

De lângă Hațeg, în 16 Octombrie 1888.

(Urmare și fine.)

Domni „Mai mulți“ afirmă mai departe, că primarii vechi au pavat stradele, ear' al domnieilor ar fi plătit speșele. Sântei prea cutozători dlor. Primarul d-voastre n'a plătit nici un crucer pentru pavare.

Motivele ce le aduceți ca scusă primarului d-voastre pentru neplătirea deficitului fantasat de d-voastră, nici măcar unul nu e accesibil, de o parte, căci deficit dela primarii vechi n'a rămas, ci din contra i-s'a predat o grămadă de avere activă, cum v'am arătat mai sus, o sumă destul de considerabilă, de 15,373 fl. v. a., din care mare parte s'a scos dela debitori și se scoate și acum în continuu, ear' mare parte s'a pierdut și se va mai perde, în urma crasei neglijențe de administrare sau a altor favoruri date debitorilor fără nici o garanție legală, — toate acestea întâmplate sub primarul d-voastre; — ear' de altă parte, căci statul nici când n'a dat pentru oficialii opidului ajutor de 1000 fl., ci numai 144 fl. v. a.; dar' să fi și dat, în loc de acel ajutor detras, a făcut primarul d-voastre alte venit, pe care cei vechi nu le-au avut, precum: vindere de lemne din pădure, pășunatul în pădure și dreptul regal de cărcămărit, care toate laolaltă ar aduce prelungă o administrație regulată și conscientioasă la 1200 fl. pe an. Afară de acestea rețaceși și alte venit, precum: pășunatul de oi, care încă aduce un venit anual de cel puțin 250 fl. v. a., apoi venitul anual după capitalele elocuate cu interese de primarii vechi.

Neadevăr vorbiți deci, când afirmați, că opidul ar fi avut ca venit numai vămile, și neadevăr e și aceea, că acestea ar fi fost 10,000 fl., ci tot atât ca și sub primarul d-voastre, d. e. în 1867 au fost 6773 fl., în 1868 ceva mai puțin: 6420 fl., și atât în orice timp și împregiurări poate să fie, prin urmare și acum. Acestea se învederează din protocoalele de exarândare licitativă, aflătoare la economatul opidan.

Deci, dlor, socoata d-voastre e zidită pe nêsip, e neexactă și nedeamnă de creședemnt. Neadevăr relații, d-lor „Mai mulți“, când afirmați, că „comuna a trebuit să plătească pentru poduri și șosele turnul de pompieri, tăietoarea de vite, care erau imperativ de lipsă, mii de florini“. Pentru-că în opid nu face comuna nici un pod, făcând cel preste riu comitatul, ear' la câmp sunt numai două podișoare, care s'au făcut cu lemne din pădurea opidului, respective a fostilor grănițeri, și munca au prestat-o cei obligați din opid a da cambiatură și lucru de mână la facerea drumurilor. Prețul acelorora altcum poate să fie câte 15—20 fl. Șosele nici de o urmă nu s'au făcut, prin urmare nici speșe n'au putut fi. — Turnul de pompieri!

Pentru acestea 'mi-se pare în 1886, s'a decis în reprezentanța opidană a suportă opidul ²/₃ părți ale speșelor și a da locul gratis, și prelungă aceea va plăti opidul pe fiecare an societății pompierilor câte 100 fl. v. a. Dar' sânt trei ani mai trecuți. Turnul pompierilor e de vre-o câțiva ani gata, a costat 908 fl. 91 cr., prin urmare pe opid via 605 fl. 94 cr. v. a. și pe 3 ani câte 100 fl., acestia fac laolaltă 905 fl. 94 cr., dar' până în ziua de astăzi opidul n'a plătit măcar un crucer. Dovadă sânt actele dela societatea pompierilor, rațiociniile opidane, în care ca erogatiunea aceea sumă nu obvine. — Dacă voiți să vă dovedesc și cu martori eu, și așea datorință cu plăcere vă voi împlini-o.

Tăietoarea de vite! Pentru aceasta n'a spesat opidul nici ¹/₂ de crucer, căci de regulă nefind bani gata în casa opidană, a concess să o facă pe speșele sale d. d. Baciu, comerciant în Hațeg, prelungă aceea, ca în 3 ani să iee anumite taxe dela măcelari, ear' după 3 ani are să treacă în folosirea comunci.

Aceasta se poate vedè și din protocoalele ședințelor reprezentanței opidane. În urmarea acestora, d-lor „Mai mulți“, conclusiunea ce o trageți din afirmațiunile premise cade de sine și astfel și speranța domniei-voastre.

Din cele premise și dovedite de mine se vede, că nu deficitul dinainte de 1873 stă deasupra viitorului opidului Hațeg ca sabia lui Damocle, ci cel de atunci încoace până în ziua de astăzi, a căruia mărime poate-că nu o sciu exact nici cei dela magistratură.

Vorbiți și de servitori crucători, că stau bine cu salarele și nu li s'au vândut realită-

Transilvaniae accurata descriptio, 1688 etc. nu se ocupă decât cu patru popoare principale ale țerii, anume cu Românii, Sașii, Maghiarii și Sêcii, ear' pe popoarele mai mici (Țigani, Jidani, Sêrbi etc.) nu le iau deloc în considerare. Gromo amintesc afară de cele patru popoare principale, pe Țigani și „poporul polon“. Schmeitzel în „Notitia“ sa, în care etnografia e slab tractată, se ocupă numai cu popoarele politice ale țerii. Cele mai complete sânt în privința aceasta opurile lui Fasching și Szászky. Fasching în „Nova Dacia“ amintesc 13 popoare transilvane conlocuitoare, va să țică cu 2 mai multe decât existau în realitate*), ear' Szászky înșiră corect 11 popoare ardelenes**), care într'adevăr existau pe timpul seu, ca popoare deosebite.

Etnografia noastră de pe aceste vremuri tractează cu deosebire manifestațiunile externe din viața popoarelor, (portul, unele dătinii, ocupațiunile, mai arare-ori limba etc.), ear' însușirile sufletești, ca isvorul manifestațiunilor externe, nu sânt luate în considerare. Tot asemenea nu este deloc atinsă partea antropologică a etnografiei, ceea-ce de altcum de sine se înțelege.

Afară de aceasta trebuie să scim, că descrierile singuraticelor popoare la cei mai

*) Fasching ia de popor deosebit pe „anabaptiști“, ear' pe Sêrbi îi împarte în două popoare, „Sêrbi“ și „Răcoz“.

**) Anume: 1. Români, 2. Unguri, 3. Sêcii, 4. Germani, 5. Sași, 6. Armeni, 7. Sêrbi, 8. Bulgari, 9. Greci, 10. Jidani, 11. Țigani.

file? Unul ați avut de aceia, care, 2 ani trăind din averea lui proprie, căci dela opid n'a putut scoate nimic din salariul său, a purtat proces cu opidul pentru salar și primarul d-voastre l'a pedepsit cu destituirea din serviciu pentru cetezanța lui, că și-a validat dreptul față cu opidul.

Ceialtați mai toți s'au nefericit în serviciu și la cei mai mulți li s'au vândut căciocarele, de nu mai au petec de pământ.

Voii dovada? Pot să vă servesc și cu documente publice.

Din toate acestea on. public se va convinge, că corespondența mea n'am publicat-o din motivele și presupunerile afirmate de contrarii principilor mele, și că nu mă doare de aceea, că magistratura opidului Hațeg e ocupată — cu excepțiune notarul — tot de Români, ci din contră întristare — cauzează faptele lor, prin care e pus sub întrebare viitorul unui opid și prin aceea chiar al ținutului, care razimă pe acel opid. — Mă doare de soartea nefericită și nedreptate ce se face nevinovaților orfani tocmai din partea acelora, care ar trebui să sunt obligați a îngrijii de binele lor ca de lumina ochilor, — și în fine declar cu toată seriozitatea și din inimă, că numai atunci voi fi mulțumit și împăcat cu aceea, ale căror fapte le-am combătut în corespondența mea, când vor păzi cu sfințenie legea și când binele public lor încredințat spre administrare îl vor administra tocmai cum își administrează un părinte bun de familie binele său. Nu cer și n'am cerut în viața mea dela nimenia lucruri exagerate, ci numai legale, și aceasta cu atât mai virtos o pretind și pot să o pretind dela oficiali de toată categoria. Și ei dacă vor observa prescrierile legale din îndemn și pornire proprie, cu atât mai bine. Patria e fericită și eu împăcat!

Veritas.

CRONICĂ.

Dela Curte. Pe la mijlocul unei viitoare Curtea se va muta la Gödöllő, ca să petreacă acolo vre-o câteva săptămâni. Arhiducesa Maria Valeria va sosi deja de prin 8 Noemvrie în Gödöllő.

Un drum transversal roman, din Bosnia spre Dunăre, a fost descoperit în săptămâna trecută de archeologii Kanitz. Acest drum, care leagă interiorul Bosniei cu țărmurile Dunării, a fost până acum necunoscut, deși se știa din datele istorice, că există. Drumul s'a descoperit întreg, cu pietele de arme și pietele de comerț ale sale.

Ministru al domeniilor în România, după-cum e informat „Telegraphul“, va fi numit îndată după alegeri dl Iacob Negruzzi.

Scrierile lui Eminescu. Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra „Scrierilor în prosă“ ale lui Eminescu, acum de prima oară publicate într'un volum cu speșele lui V. G. Morțun din Iași. „Scrierile în prosă“ ale lui Eminescu se află sub presă, dar pe la mijlocul unei viitoare vor fi retipărite și se vor puțin expeda. Cei-ce doresc a vedea scrierile nefericitului nostru poet, se vor adresa editurii.

Presumptivul moștenitor al României, principele Ferdinand de Hohenzollern, va pleca încercând la Lipsa, unde va continua cursurile întrerupte la universitate.

Cestiunea principelui din Bulgaria earăși începe a neliniști spiritele, care s'au părut împăcate pentru oare-căva timp. „Daily News“ din Londra află, că trimisul Germaniei în Constantinopol a declarat Partei, că ar fi timpul să se recunoască în fine principiile Coburg de legitim dominor al Bulgariei. Tot această declarație a făcut-o și trimisul Austriei și cel al Italiei. Așadar statele triplei alianțe, Germania, Austria și Italia, sunt de părere, că recunoașterea principelui Coburg de domn al Bulgariei ar fi cel mai sigur mijloc pentru a potoli neliniștea ce s'a ivit în Bulgaria, cărei îi va urma de sigur o neliniște în Serbia. Nelidoff, trimisul Rusiei, a informat însă pe marele vizir, că Țarul va privi recunoașterea principelui de Coburg ca o provocare de război.

Cestiunea macedoneană. Mai multe foi din Viena consacră lungi reflexiuni atitudinii foilor ruse, care de un timp oarecare tractează cu predilecție cestiunea macedoneană. Așa „Neue Freie Presse“ ăice: „E tot același sistem, același chip de a ascunde adevărul, de a transforma în roman starea adevărată a lucrurilor. Și cu toate acestea ăiarul „Novosti“ a avut nu de mult așa de puțin noroc cu acest mod de a lucra, încât a trebuit să mărturisească însuși, că a fost în eroare. Astăzi „Grazhdanin“ vorbește despre intrigi austriace în Macedonia și despre dorința Austriei, de a adnexa și această provincie. Dar afirmările foilor rusești nu merită nici a fi combătute.

Biografia împăratului Frideric. Autorul descoperirilor, care vor forma fondul publicației biografiei împăratului Frideric al III-lea ce se va tipări, e dl Rensel Rodd, fost secretar al ambasadei engleze la Berlin. Senzație mare are să facă prefața cărții: „Life of the emperor Frideric“, care va fi scrisă de înșai împărateasa Victoria, soția împăratului reșosat.

Împăratul Wilhelm ca acusator. Contra organului lui Richter „Freisinnige Zeitung“ s'a introdus cercetare penală pentru retipărirea țără concesiune a ăiarului împăratului Frideric.

E interesant a se ști, că împăratul Wilhelm, însuși în persoană, a cerut cercetarea pe baza legii asupra dreptului de autor, după-țe din-sul e următorul lui Frideric și totodată moștenitorul scrierilor lui.

Fapte nedisputabile.

E ușor a afirma ceva, dar e greu a aduce doveșile de lipsă pentru aceasta. Publicul are nedisputabilul drept să pretindă doveșile pentru afirmările, care se fac în public. De curând numai s'a descoperit un preparat, care în alte țeri și-a câștigat un renume mare. Abia e de creșut, că meritele minunate ale acestui preparat și la noi în țeară într'un timp foarte scurt au fost probate și adevărate, dar aceste medicamente s'au aflat atât de prețioase, încât un mare număr de reconvașeștii o doreșese aceasta prin atestatele lor. Aici publicăm extrase din scrieri de mulțumită, unele din cele multe câte le avem: „De vre-o 12 ani suferind de catar de beșică, am fost de mai multe-ori declarat de sănătos, dar într'a-dever nu eram. După 26 buteli de Safe Cure a lui Warner trebuie să-mi mărturiseșce cu adevărat bunătatea. Stanislaw Zaransky, directorul tribun. c. r. din Cracovia“. — „Butelia primită cu Safe Cure a lui Warner mi-a reușit excelent. Adolf Bednens, notar, Petersdorf. „Cu Safe Cure a lui Warner am avut un rezultat excelent. Leopold Sefl, notar, Kralowitz“. — De vreme-ce Safe Cure a lui Warner m'a făcut pe deplin sănătos, Vă exprim cea mai cordială mulțumită“. „Să te miri de puterea ei vindecătoare. A. Patscheider, castelul St.-Martin la Ried“. — „Înainte cu 9 ani s'au ivit la mine primele simptome de boală de răunchi și nu-mi puteam câștiga sănătatea. Am folosit 7 sticle de Safe Cure a lui Warner și acum sânt vindecat pe deplin și recomand acest mijloc ca cel mai bun oamenilor bolnavi. Alex. Wolff, înv. Könyberg la Eger“. Aceste declarații alungă ori-ce îndoială și noi mai putem aduce încă asemenea atestate. Mii sufer astăzi cum au suferit aceia și pot să și recapete sănătatea folosind acest leac. Facă fiecare până nu e tardiu. — Prețul dela Safe Cure a lui Warner e 2 fl. de sticlă și se capătă în cele mai multe farmacii. Broșura se trimite gratuit și franco. — A se adresa la deșitul principal: H. H. Warner & Comp. Pojona.

POSTA ULTIMĂ.

Budapeșta, 26 Octomvrie n. În localitatea de cură Zankovae a fost o adunare panslavistă secretă. Scopul acesteia se fi fost mutarea centrului agitațiunii panslaviste la Syrmia și Slavonia.

Viena, 26 Octomvrie n. În parlament a interpelat președintele clubului german Weitlof în privința opririi arborării tricolorului negru-roșu-auriu.

Bucureșci, 26 Octomvrie n. Guvernul a câștigat în al doilea colegiu o victorie strălucită, alegându-se 46 aderenți ai guvernului, 6 liberali și un socialist.

Roma, 26 Octomvrie n. Papa a ăis unui interviu: În butul prețioșelor concesiuni ale Germaniei nu se poate admite, ca în Germania instrucțiunea băieșilor catolici să o supravegheze singur numai statul.

SERVICIUL TELEGRAFIC al TRIBUNEI.

Belgrad, 27 Octomvrie n. Foaia oficială publică proclamațiunea eșită din propria inițiativă a regelui și compusă de el însuși, prin care aduce la cunoștință, că cearta fatală în interesul țerii și-a ajuns culminațiunea, accentuează spiritul de partid și provoacă toate partidele țerii să-l springeașcă în elaborarea proiectului de constituțiune; fixează ăia de 2 Decemvrie pentru o întrunire generală electorală în cauza alegerilor la Scupcina mare națională, pe care o convoacă pe ăia de 13 Decemvrie. Această proclamațiune a produs în întreagă poporațiunea o senzațiune plină de bucurie.

Londra, 27 Octomvrie n. Procuratorul general Webster a terminat expozel privitor la acușă ăiarului „Times“ contra lui Parnell, enumerând un șir lung de crime și transgresiuni, pentru care o face responsabilă, deși nu direct, pe liga națională. În seșina de Marți noaptea Webster a publicat numele martorilor în afacerea aceasta.

Paris, 27 Octomvrie nou. În sala Wagram coalițiunea revisioniștilor a ăinut o întrunire, care a decurs în mod furtunos. Alegerea biroului a produs o pârueală teribilă. Boulanghiștii s'au încercat a se urca pe tribună, unde perora Sullier. Acesta trase cu revolverul, fu aruncat de pe tribună și prelucrat cu cușite și bastoane. Într'aceea Sullier a mai descărcat de trei-ori revolverul După-țe s'au stins luminările, băteușii au părășit sala. Douăzeci de persoane au rămas rănite.

New-York, 28 Octomvrie n. ăiarele pretind, ca guvernul să trimită ambasadorului englez Sackwill pasapoartele.

Bibliografie.

Documente privitoare la Istoria Românilor, culeșe de Eudoxiu Hurmuzachi, publicate sub auspiciile ministerului cultelor și ale Academiei române. Volumul III. Partea II, dela 1576—1600.

Cu portretul lui Petru-Vodă Schiopul. Un mare volum în IV. Bucureșci 1888.

Românii din munții apuseși. De Teofil Francu și George Candrea. Cu 10 ilustrațiuni. Un volum 8°. Bucureșci, 1888.

Lucrătorii agricoli și socialiștii români. De E. de la Iavru. Iași 1888.

A apărut în limba franceză: Tariful convențional român, conșinând toate favorurile acordate Germaniei, Rusiei, Angliei, Italiei, Greciei, Olandei și Belgiei, în virtutea convențiunilor anterioare anului 1885, și Elveției și Franciei în virtutea convențiunilor încheiate în 1886. Acest volum conșine textul tractatului încheiat în Mai 1886 cu Elveția și convențiunea încheiată la 17 Iunie 1886 între România și Franca. A se adresa la ăiarul „L'Indépendance Roumaine“, 1. strada Clemenței, Bucureșci.

A eșit de sub tipar: Calculator Sinoptic pentru grăduirea spiritoșelor, constatarea tăriei intrinșece și a taxei convenite, după noua lege, indispensabil ori-cărui agent fiscal sau comunal, precum și comerciantului de beuturi spiritoșe, lucrare examinată de laboratorul de chemie din Bucureșci și aprobată de ministerul financelor, de G. T. ocorian, funcționar la primăria capitalei.

Extrase din „Budapești Közlöny“.

Licitațiuni:

— 10 Decemvrie st. n. a. c. imobilele lui George Schunn de cătră tribunalul reg. din Brașov.

— 23 Noemvrie st. n. a. c. imobilele lui Ludovic Grossmann în Curtici de cătră tribunalul reg. din Arad.

— 22 Ianuarie st. n. 1889 imobilele vėduvei Jivana Lakovits născ. Stefanov; imobilele lui Francisc Koch, de cătră tribunalul reg. din Chichinda-mare.

— 26 Ianuarie st. n. 1889 imobilele lui Milan Iszakovits de cătră tribunalul reg. din Chichinda-maré.

— 2 Noemvrie st. n. a. c. mobilele lui Hugo Orelly de cătră judecătoria cerc. din Cluj.

Edict:

A se insinua pretensiunile în 45 de ăile: — la rămasul după Iuliana Ericș născ. Kiroziko la tribunalul reg. din Panciova.

Posturi vacante:

— Un post de servitor adj. la judecătoria cerc. din Vaș, cu salar de 240 fl., relut de curăț 40 fl. și vestimintele în natură. — A se adresa până în 22 Noemvrie st. n. a. c. la autoritățile competente.

— Un post de scriitor la judecătoria cerc. din Șimleu-Silvaniei, cu salar de 500 fl. și 100 fl. relut de curățir. — A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la judecătoria cerc. din Zombor. — A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de notar clasa a II.a la tribunalul regesc din Nyiregyház, cu salar de 800 fl. și 150 fl. relut de curățir. — A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de subjude reg. la judec. cerc. din Nagyszombat. — A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

Buletin meteorologic.

Sibiin, 27 Octomvrie, 6 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosferică în mm., Diferența din presiune, Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului.

Din țeară, 25 Octomvrie, 7 oare dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică în mm., Temperatura Celsius, Vântul direcția și tăria.

Economic.

Cultura vermilor de mėtasă în părțile sudice ale Ungariei progresează, deși nici pe departe așa cum s'ar cuvenea să progreseze, dar având în vedere nepăsarea totală a guvernului în această privință, cultura mėtasei se desvoaltă bineșir în raport cu puterile materiale ale cultivatorilor. În Snt.-Petru-nemșec s'au produs în anul acesta 12 măși cubice de mėtasă, care a fost vėndută în Arad cu prețul de 1210 fl., așadar fiecare majă de mėtasă cu 100 fl. În alte comune din Sudul Ungariei cultura vermilor de mėtasă e mai mică și cultivatorii sânt oameni privași și mai săraci, care nu pot să facă decât numai cât îi iartă puterile, ear' puterile sânt mărginite. O ramură de industrie atât de bogată și care dă garanți de venituri, e neglijată de guvernul nostru cu totul.

Coadă rımătorului e privită de unii îngrășători de porci ca o parte superflua a corpului și de aceea ei o taie. Un Englez, Th. Lewis, declară însă în una din cele mai renumite ăiare economice din Anglia, că el e în contra acestei operațiuni, coada pentru rımător e un barometru, după care poți cunoașce cu toată siguranța starea sănătății rımătorilor. Noi dă maici câteva observări ale lui Lewis; economii noștri și îngrășători de rımători vor pute înșii să constate, dacă Englezul are dreptate ori nu. Lewis a observat adevă: totdeauna când rımătorul nu se simte bine, când nu primesce nutremântul cuvenit și e fiamënd, el începe a întinde coada, până-țe ea primesce o direcțiune oabla la vale. Cu cât un rımător e mai slab și mai fiamënd, cu atât coada îi stă mai plecată, precum poate observa ori-care econom, dacă voeșce să se convingă. Cătă vreme însă e rımătorul într'o stare normală, el și-o ține inelată, atunci nu-i lipseșce nimic. O coadă duplă inelată arată, că rımătorul se află de tot bine. Această sânt semne sigure, ăice Lewis.

Prețul mărfurilor.

Plata din Sibiu, 26 Octomvrie. Grău hectolitru 76—82 chilo fl. 4.40 până fl. 5.20, grău mesteac 70 până 74 chilo fl. 3.20 până fl. 4.—, sęcara 70 până 75 chilo fl. 3.20 până fl. 3.60, orz 60 până 66 chilo fl. 3.10 până fl. 3.50, ovės 40 până 50 chilo fl. 1.40 până fl. 1.80, cucuruzul 70 până 75 chilo fl. 3.70 până fl. 4.10, mėlaiul 76 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpele 68 până 72 chilo fl. 1.— până fl. 1.20, sementă de cânepă 49 până 51 chilo fl. 3.— până fl. 3.50, mazera 76 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, linte 78 până 84 chilo fl. 9.— până fl. 10.—, fasolea 76 până 82 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, păsat de grău 100 chilo fl. 13.— până fl. 14.—, faină Nr. 3 100 chilo fl. 11.—, Nr. 4 fl. 10.—, Nr. 5 fl. 8.—, slămina 100 chilo fl. 62.— până fl. 65.—, unsoreea de porc fl. 68.— până fl. 72.—, sėu brut fl. 18.— până fl. 20.—, lumini de sėu fl. 32.— până fl. 34.—, lumini turnate de sėu fl. 36.— până fl. 38.—, săpunul fl. 20.— până fl. 24.—, fėn 100 chilo fl. 1.30 până fl. 1.60, cânepa fl. 33.— până fl. 36.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spiritul p. 100 l. 9/5 până 57 cr., carnea de vită chilo 32 cr., carnea de vișel 24 până 36 cr., carnea de porc 35 până 46 cr., carnea de berbec 20 până 24 cr., ouș 10 cu 18 până 20 cr.

Plata din Medias, 25 Octomvrie. Grău hectolitru fl. 4.25 până fl. 4.75; grău mesteac fl. 3.90 până fl. 3.80 sęcara fl. 2.90 până fl. 3.20; orșul fl. — până fl. —; ovėsul fl. 1.60 până fl. 1.80; cucuruzul fl. 3.— până fl. 3.50; semintă de cânepă fl. 2.50 până fl. 3.—; crumpele fl. 1.— până fl. 1.20; mėlaiul hectolitru fl. — până fl. 12.—; mazera fl. 3.50 până fl. 4.—; fasolea fl. 4.50 până fl. 5.—; linte fl. — până fl. —; chiminul (sęcăreana) fl. — până fl. 40.—; sėu brut 100 kilograme fl. 17.— până fl. 22.—; lumini de sėu vėsrate fl. 36.— până fl. 38.—; unsoreea de porc fl. 65.— până fl. 70.—; slămina fl. 62.— până fl. 66.—; cânepa fl. 34.— până fl. 36.—; fėnul fl. 1.— până fl. 1.00; săpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 30.—; spiritul gradul 12 cr.; carnea de vită chilo 24 până 28 cr.; carnea de vișel 20 până 24 cr.; carnea de porc — până 44 cr.

Plata din Cluj, 26 Oct. Grău: 6—6 fl 90 cr, sęcara fl. 40 cr.—50 cr., porumb 3 fl. 60—80 cr., ovės fl. 4.40 până fl. —60 per mm.

Faină: Nr. 0 14 fl. 80 cr., Nr. 1 14 fl. 20 cr., Nr. 2 13 fl. 80 cr., Nr. 3 13 fl. 30 cr., Nr. 4 12 fl. 60 cr., Nr. 5 12 fl. — cr., Nr. 6 11 fl. 30 cr., Nr. 7 10 fl. 75 cr., Nr. 8 10 fl. — cr., Nr. 8 1/2 9 fl. — cr., Nr. 9 7 fl. — cr., grış 4 fl. 50 cr., țării 3 fl. 80 cr.

Vite mari s'au vėndut 207 de capete: părăchia de boi cu 140—160 fl. vacă cu vișel mic 60—70 fl., vaci frumoșe 100 fl. mijlocii 40—55 fl., vișei de un an părăchia 28—36 fl., un vișel sugător — fl.

Porci, grăș și grei, unul cu 80—100 fl., mijlocii 18—22 fl., mai slabi 14—16 fl., purcei 9.— fl.

Galițe, cu părăchia: pui de găină 35 cr.—40 cr., o găină 1 fl. — cr., o curcă 3 fl. — cr., o rață — fl. 80 cr., o gască grășă 4 fl. 50 cr., gască ușoară 1 fl. 50 cr. apoi 9 ouș cu 20 cr.

Fėnuli: un car cu 6—7 fl., un car de pae fl. 3—3.50, părăchia de snopi 7 cr.

Lemne de foc: un car 3 fl. — cr. 4 fl. — cr. Carnea cu chilo: de vită 30—34 cr., slămină 72 cr., unsoreea 80 cr., untul — cr., șuncă 1 fl., salamă 1 fl. 80 cr., cărnați — fl.

Plata din Timișoara, 25 Octomvrie. Prețurile cerealelor computeșate după mēja metrică. Grău fl. 7.15 7.20. Sęcara fl. 4.70—4.75. Orz fl. 5.10—5.20 Ovės mercantil fl. 4.20—4.25. Ovės vėnturat fl. 4.50—4.55. Meiu fl. 3.75—3.80. Spirit, comu per 10,000 litre fl. 18.——18.50. Spirit rafinat per 10,000 litre fl. 19.——19.50

Tėrgul de rımători în Steinbruch. În 24 Octomvrie n. s'a notat: ungureșci bėtrâni grei 48.— cr. până 49.— cr. ungureșci grei, tineri 50.— cr. până 50.1/2 cr., de mijloc 50.— cr. până 50.1/2 cr., ușori 50.— cr. până 51.— cr., marfă țărănească, grea 48.— cr. până 49.1/2 cr., de mijloc 48.— cr. până 49.1/2 cr., ușoară 49.— cr. până 50.— cr., româneșci de Băkon, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sėrbesci grei 48.1/2 cr. până 49.1/2 cr., transito de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., transito ușori 47.— cr. până 48.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4/5 cumpėriți la gară.

Bursa de mărfuri din Budapeșta dela 25 Oct. 1888.

Table with 4 columns: Săminte, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., and sub-columns for 'dela' and 'până'.

Table with 4 columns: Săminte, vechi ori noue, Soiu, Qualitatea per Hect., and sub-columns for 'dela' and 'până'.

Table with 4 columns: Săminte, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., and sub-columns for 'dela' and 'până'.

Table with 4 columns: Produse diverse, Soiu, and sub-columns for 'dela' and 'până'.

Cursul pieții din Sibiu.

Table with 4 columns: Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Reble rusești, and sub-columns for 'Cump.' and 'vėnd.'.

Bursa de Budapeșta

Table with 2 columns: Rentă de aur ung., Impmutul cuilor ferate ung., Amortisarea datoriilor ăăilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., and various other financial entries.

Bursa de Viena

Table with 2 columns: Rentă de aur ung., Impmutul ăăilor ferate ung., Amortisarea datoriilor ăăilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., and various other financial entries.

Bursa de Bucureșci.

Table with 2 columns: Rentă rom. per 1875, Rentă română amort., Oblig. de Stat. C. F. R., Rentă rom. (Rur. conv.), Impmutul Municipal, and various other financial entries.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Important pentru preoți

mare deposit de materii veritabile de lână pentru reverenți, asemenea brâuri de mătășă roșii și albastre.

Magazin de confecțiune de lingierii, manufactură și ciorăpării

E. JEKIM

Sibiu, Piața-mare Nr. 1.

recomandă onor. public din loc și provincie depositul seu nou asortat în tot felul de materii pentru dame, cachemiruri negre și colorate, atlasuri de lână pentru plapome, oatifea neagră și colorată, mătășării, barcheturi veritabile de spălat, flaneluri, chiffoane și pânzării, oxforduri, materii pentru mobile și zvilhuri, cârpe de eamnă în toate mărimile, taille pentru dame de tricot și lână, paraplee, cravate, gulere și mangete și multe alte articole în această ramură.

Trusouri se efectuează după comandă în timpul cel mai scurt, prelungă cele mai moderate prețuri.

Institutelor de fete cu internat li-se acordă favorul de 5% din prețurile fixate.

Comande din provincie se efectuează prin rambursă postală (Posta-utâvnétel), ear' mărfuri neconvenabile se primesc franco înderēt.

Pentru o cercetare cât de numeroasă se roagă cu toată stîma:

E. JEKIM, Piața-mare Nr. 1.

[638] 1-6

Confecțiune de lingierii pentru domni, doamne și copii, manipulațiune proprie.

Mare deposit în tot felul de covoare sub masă și înaintea patului, covoare cu metru de velour, tapistrie și inte, prelungă cele mai ieftine prețuri.

Asortiment complet în plapome de cachemir, atlas și creton, foale de pat și masă de lână, perdele de dantelle și inte cu cele mai ieftine prețuri.

Scutiți-vă cai în contra umedeli și a frigului!

Depositul general al celei dintăiu și celei mari fabrici de

FOALE DE CAI

trimite prelungă cele mai ieftine prețuri foale de cai, foarte solide și trainic lucrate, grele și massive:

Toale de cai prima calitate

190 cm. de lungi, 130 cm. de late, cu basă sură și cu bordure viue, dese și călduroase, bucată numai

fl. 1.50

Aceleași, 2 metri de lungi, 1 1/2 metri de lat, bucată numai cu fl. 1.80.

Toale de birje elegante și galbine în culoarea pucioasei

cu borduri împătrate late, negre-roșii ori albastre-roșii, ca. 2 metri de lungi și 1 1/2 metru de late, bucată numai

fl. 2.50

Splendide foale domnesci double de culoare aurie

se pot întrebuița și de covoare frumoase, bucată numai fl. 3.50

Sute de adrese de recunoștință. „Mustrele d-tale de foale ne-au sosit astăzi și te recerăm a ne trimite cu calea ferată 24 bucăți a fl. 1.50, 12 bucăți a fl. 2.50, 12 bucăți a fl. 3.50. Administrația minelor din Vordernberg.

Expedează în toate locurile cu posta, calea ferată ori cu naia, prelungă rambursă postală ori trimiterea prețului.

Adresa:

Pferde-Decken-Fabriksniederlage A. Gans, Wien, III., Seidelgasse 4.

[630] 3-12

Schimbare de local!

Îmi permit a aduce respectuos la emoseința onoratului public, că dela 1 Octomvrie a. c. mi-am strămutat depositul meu de flori și cununii din Piața-mare Nr. 1 în locuința proprie strada pin-tenului Nr. 1, etagiul I. (Casa casinei).

Rugându-mă și mai departe de frecuență binevoitoare rămân cu distinsă stîmă

Catarina Urban, fabricantă de flori și de cununii.

[631] 3-3

INSTITUTUL TIPOGRAFIC din Sibiu

recomandă:

Comasările

de IOAN CORNEA, inginer diplomat.

Prețul unui exemplar 15 cr. v. a.

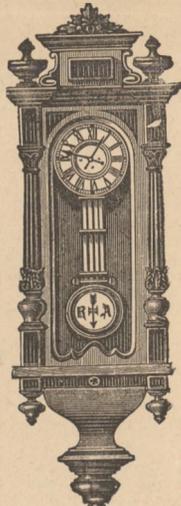
Minune în ce privesce ieftinătatea!

Negustorie de expediție „la coroana ung.”

Cea dintăiu negustorie de expediție vieneză „la coroana ung.”

[624] 4-12

trimite pretutindenea prelungă rambursă postală următoarele mărfuri, care se vînd în calitate excelentă cu prețuri necerūt de ieftine.

Numai fl. 7.85 costă un splendid ajustat orologiu cu pendulă

cu garanție de 5 ani.

Oroloagele acestea sînt în lăci de lemn de nuc bogat sculptate în stil gotic, cam 1 m. de lungi și 35 cm. de late, montate cu sticlă, cu garniseală fin poleită, și au un mecanism aproape neruinabil.

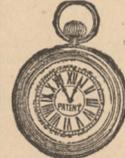
Cheia de tras e dublă, orologiu este regulat pe secundă, așa că un astfel de orologiu cu pendulă nu-l întrece nici un orologiu înalt privesce mersul excelent, și este și cea mai frumoasă și mai bi-zuită mobilă.

Lada pentru pachetare se so-cotese în 70 cr.

Numai fl. 2.50 costă un splendid ajustat orologiu de părete cu aparat de trezit cu clopot, în ramă de lemn de nuc cu cadran ce luminează de sine, umblă și trezește punctual.

Numai fl. 3.90

costă un orologiu de trezit francez de bronz, cu aparat de trezit cu sunet clar, o decorație pentru ori-cine, pentru casă, precum și în cămători, cu un mecanis-m durabil pe vecie ce umblă punctual și corect.

Numai fl. 4.50.

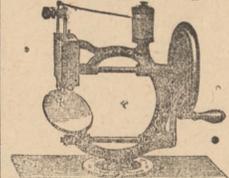
costă un excelent orologiu de argint-nickel de buzunar, cu un mecanism excelent și regulat, cu un toc splendid gîloșat cu sticlă de cristal, foarte frumos.

Numai fl. 5.25

costă un orologiu de buzunar-re-montoir de argint-nickel fără cheie, cu arătător de secunde bine regulat, sticlă plană și instrument de arătare mecanic. Mai departe același orologiu remontoir din argint veritabil de 13 carate fl. 8.50.

Mașină de cusut pentru familie

de cea mai nouă construcție, costă, în loc de 15 fl., acumă numai fl. 5.50

Garantez pentru ex-celenta prestare și pen-tru împunsătura fru-moasă și regulată a acesteia mașini de mână, Lucrează iute, frumos și tare, aproape ca ori-șicare mașină mare, coase toate materiile fără excepțiune, fie fine ori dure, face după plac împunsături mari, mij-loci ori de tot mici, este după cele mai noue experiențe mecanice-tehnice durabil construită din cel mai bun material și se expediază împreună cu toate recușitele ce-i aparțin și cu instrucțiunea de folosință.

Ori-ce comandă, fie cât de mică, se efectuează cu îngrijire și conscientios. Tot ce nu convine se reprimese fără obiecțiune, se schimbă ori se returnează paralele. Expedarea se face cu rambursă postală. Comande sînt a se adresa la singura adresă:

Versandt-Geschäft „zur ungar. Krone“, Wien, 5. Bezirk, Rüdiger-gasse Nr. 113.

Toate cu 97 cr.

Table listing various goods and their prices, all at 97 cr. Items include: 1 pălărie bărbătească, 1 cămașă bărbătească, 1 par. ismene bărbătească, 12 buc. batiste chivite, 1 cămașă femeiească, 1 corsetă de noapte, 1 păreche ismene femeiești, 1 sucnă, des împletită, 6 părechi de ciorapi, 3 par. de ciorapi pentru dame, 1 peptar de lână pentru domni și dame, 1 păreche ismene de lână, 1 față de masă bună, 6 serviete, 6 merindare, 6 ștergare, 1 cearceaș, 1 covor de pat, 1 șal pentru dame, 1 năframă de mătășă, 1 lulea de spumă de mare, 1 Țigaretă de chichil-bar veritabil, 1 ciubuc cu vergia veritabilă, 1 mașină de foc, 1 eventail de dame, 1 lanț de orologiu, 1 degetar cu briliant, 1 medailon, 1 brățar, 2 felinare, 1 lingură de supă, 6 linguri de mănecare, 12 linguri de cafea, 3 cuțite de masă, 6 furculițe franceze, 1 dosă de zahăr.

Mai departe se află în a 2000 bucăți

covoare de masă și de pat

mari, superelegante, fine și foarte moderne de rips fin, în cele mai splendide culori cu borduri variat colorate și cu desin de flori, mustre întră adevăr frumoase,

fl. 1.65

bucata. Covoarele sînt giur-impregiur chivite cu gătane frumoase colorate și la cele 4 colțuri deco-rate cu cuaste fine de pluș, cu totul însă jumătate pe nimic.

Table listing more goods and their prices: 1 bucată, 30 coți pânză de munte fl. 5.50, 1 bucată, 30 coți gradual bun de atlas fl. 6.50, 1 bucată, 30 coți barchet alb fl. 6.50, 1 garnitură de cafea colorată, 1 față de masă, 6 serviete fl. 2.25, 1 bucată, 30 coți șifon fl. 5.50, 1 rînd de haine de pat colorate fl. 6.50, 1 duzină batiste de in, cu margine colorată fl. 2.25, 1 duzină ștergare de in, Damast fl. 2.50, 1/2 duzină batiste albe de in veritabil 90 cr., 6 bucăți cearceașuri nechivite, 3 coți de lungi, 2 coți de late fl. 8.50, 0 garnitură de bouret, din cea mai fină materie de bouret fl. 10.-, 1 rest de covor, 6 metri fl. 2.-.

Advertisement for coats and jackets. Includes images of a coat and a jacket. Text: Numai fl. 5 costă rocuri de pousse, Numai fl. 1.80 Jachete de eamnă pentru domni și dame, in cele mai frumoase culori de modă, se dau după ori-ce trup, e cea mai bună îm-brăcăminte de eamnă și de toamnă. Numai fl. 1.80.

Advertisement for horse blankets. Includes image of a horse. Text: Numai fl. 1.75 bucată de foale de cai, se vînd de minune ieftine din cauza desființării fabricii de toale. Cine își cîrță, caii să-și cumpere aceste re-nunite Toale de cai, care nici odată nu se mai pot căpăta așa de bune, de mari, de groase, de călduroase și de ieftine.

Advertisement for a suit. Includes image of a man in a suit. Text: Numai fl. 6.50 costă Un rînd de haine bărbătesci modern, elegant, splendid, de toamnă și de eamnă, din materie de toamnă și de eamnă din Britan, în ori-ce mărime și în ori-ce culoare, așadară Isolată! 1 par. pantaloni, 1 gi-letă, 1 roc. 1. calitate. Un rînd întreg fl. 6.50. 2. calitate. fl. 8.50. 3. calitate. fl. 10.50. Drept măsură e suficient să se arete la comanda lungimea panta-lonilor, cuprinsul peptului și lungimea mănecelor, precum și colorarea dorită a vestimentelor. Mustre nu se pot trimite, deoare-ce se află numai rînduri întregi. Aceleași vestimente pentru băieți după măsură dela 6-13 ani, fiecare calitate cu fl. 2 mai ieftin.